

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/233/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011352
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120011352.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v senáte zloženom z predsedu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Ľudmily Pavlíkovej a Bc. Romana Pavlíka, v trestnej veci odsúdeného U. V., narodeného 8. decembra XXXX v I., trvale bydliskom U. P. XXXX/X, O. nad O., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava („ÚVTOS a ÚVV Ilava“), na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS a ÚVV Ilava 2. decembra 2020 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného U. V., narodeného 8. decembra XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

22.10.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného U. V. na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v jeho návrhu dôvodil najmä tým, že vo výkone trestu odňatia slobody si vyliečil veľmi závažné ochorenie - chronickú hepatitídu C, ktorú si v minulosti spôsobil jeho závislosťou na drogách, o čom predložil potvrdenie. Abstinuje ale už od doby rok a pol pred výkonom trestu odňatia slobody a tak je predpoklad, že bude abstinovať aj v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Predložil tiež správu z kontrolného psychiatrického vyšetrenia podľa ktorej mu Okresný súd Bánovce nad Bebravou 14.02.2017 zrušil ochranné protitoxikomanické liečenie. Na slobode bude viesť riadny život, zamestná sa, obnoví kontakty s psychiatrom, ktorého bude pravidelne navštevovať za účelom posilnenia abstinencie. Bude riadne prispievať na výživu jeho syna a bude sa starať o matku, ktorá je na pomoc ako onkologická pacientka odkázaná, o čom tiež priložil príslušné lekárske správy. Svoj voľnú čas bude tráviť aktívne, športom, bude hrať futbal, pričom priložil aj morálnu záruku OŠK Pečeňany.

Súd zistil, že U. V. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou 3T 32/2018 z 03.09.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne 2To 121/2018 z 13.11.2018 za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Výkon trestu odňatia slobody nastúpil 13.11.2018 a predpokladane ho má vykonať 23.02.2021 (započítanie väzby od 23.02.2018 do 13.11.2019). Potom má ešte nastúpiť výkon trestu odňatia slobody 15 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou 5T 10/2014 z 25.09.2014 za spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. najskôr s podmiennečným odkladom a skúšobnou dobou, pričom následne mu bola rozhodnutiami súdov (Krajský súd v Trenčíne pod 2Tos 85/2016 z 10.10.2018) skúšobná doba predĺžená o 12 mesiacov a nakoniec aj tak bolo uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou 5T 10/2014 z 06.02.2019 rozhodnuté o tom, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil a že uložený trest vykoná. Lehota na podanie návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od 08.10.2020.

Z hodnotenia ÚVTOS a ÚVV Ilava vyplynulo, že odsúdený bol zo slobody predvedený do výkonu väzby 24.02.2018 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov. Do ÚVTOS a ÚVV Ilava na ďalší výkon väzby bol premiestnený 22.10.2018. 13.11.2018 bol prevedený z výkonu väzby do výkonu trestu odňatia slobody. Po absolvovaní nástupného oddielu bol 11.12.2018 umiestnený do kolektívu odsúdených v strednom stupni stráženia „B“ diferenciačnej skupine, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu väzby nebolo vždy na požadovanej úrovni. Boli zaznamenané dva negatívne poznatky. 19.05.2018 nebol ustrojený na predpísanej úrovni a 25.06.2018 bola menovanému v jeho osobnej skrinke na cele nájdená nepovolená vec. Pracovne zaradený počas výkonu väzby nebol. Odsúdený sa na podmienky výkonu trestu adaptoval bez väčších problémov. Počas výkonu trestu odňatia slobody boli u odsúdeného taktiež zaznamenané nedostatky. Snažil sa čiastočne vyhýbať plateniu pohľadávok tým spôsobom, že si nechal posielat peniaze na iného odsúdeného, ktorý nemal pohľadávky, v komunikácii s personálom ústavu uviedol nepravdivú informáciu s úmyslom klamať a nedodrжал predpísané nariadenie riadne nosiť rúško z dôvodu pandemických opatrení (nemal prekryté horné dýchacie cesty). Dané nedostatky boli riešené pohovormi, bez uloženia disciplinárnych trestov. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru prevažne dodržiava. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené. Časový rozvrh dňa a úpravu svojho zovňajšku dodržiava. Predpísaná ustrojenosť je aktuálne u menovaného bez nedostatkov. V kolektíve odsúdených neboli zaznamenané konfliktné situácie. Disciplinárna odmena mu bola udelená jedenkrát. Disciplinárny trest menovanému uložený nebol, no v minulosti jeho správanie a prístup k povinnostiam neboli vždy na požadovanej úrovni. Odsúdený má čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. S rozsudkom nie je v plnej miere stotožnený. Čiastočnú vinu naďalej kladie aj iným osobám za vinu. Do osvetly o závislostiach sa nie vždy zapája, v tejto oblasti pristupuje menej zodpovedne. Voľný čas trávi prevažne aktívne a zmysluplne, na požadovanej úrovni. Zúčastňuje sa výkonu čistiach, pomocných a upratovacích prác v rámci cely. Nárokových vychádzok sa príležitostne zúčastňuje, kde sa ojedinele venuje aj športovaniu. Ústavnú knižnicu navštevuje a využíva jej knižničný fond. Svoj ďalší voľný čas trávi najmä hraním spoločenských hier, sledovaním televízneho vysielania, čítanie dostupnej tlače. Ponuku kultúrno-osvetovej činnosti zväčša využíva. O krúžkovú činnosť doposiaľ neprejavil záujem. Odsúdený bol postupne (od 12.12.2018) počas výkonu trestu odňatia slobody zaradený na viacerých pracoviskách v ústave, aktuálne je taktiež pracovne zaradený. Svoje pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnu ochranu dodržiava. Za plnenie pracovných povinností mu bola dňa 14.01.2020 udelená disciplinárna odmena pochvala. Výkonu čistiach a upratovacích prác v rámci cely sa zúčastňuje sporadicky. Odsúdený je slobodný, aktuálne bez partnerského vzťahu. Má jedno dieťa, ktoré je zverené do starostlivosti matky - bývalej partnerky. Vyživovaciu povinnosť si plní. Kontakt so synom udržiava len minimálne. Sociálny kontakt udržiava formou korešpondencie so svojou krstnou matkou Q. O. a svojou matkou Q. V.. Udáva, že matka má aktuálne zhoršený zdravotný stav. V korešpondencii udržiava slušné vyjadrovanie, no je obsahovo slabšia. Nárokové návštevy žiada príležitostne, telefonovanie využíva na komunikáciu s krstnou mamou a matkou, právo na balíky doposiaľ využil trikrát. Rodinná situácia sa u menovaného javí ako závislá od podpory jeho krstnej matky. Odsúdený má ukončené základné vzdelanie. Proklamuje, že v prípade prepustenia má zabezpečené bývanie u matky Bánovciach nad Bebravou, kde býval aj predtým. Verbalizuje, že pracovné uplatnenie by si našiel v stavebníckom priemysle. Z komplexného hľadiska možno konštatovať, že odsúdený program zaobchádzania čiastočne plní. Počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody sa vyskytli u menovaného v jeho prístupe k svojim povinnostiam viaceré nedostatky, na ktoré musel byť upozornený, voľný čas trávi prevažne aktívne, no prejavuje len čiastočný záujem o osvetu o závislostiach. Prístup k práci má na požadovanej úrovni. Extramurálne väzby odsúdeného sú na priemernej úrovni, rodinné zázemie sa javí byť závislé na pomoci od krstnej matky. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to z dôvodov častého konzumu návykových látok, závažnosti trestného činu, dosiahnutého vzdelania a opakovanej trestnej činnosti, ku ktorej zastáva čiastočne kritický postoj. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ÚVTOS a ÚVV Ilava záverom konštatoval, že odsúdený síce čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmieničné prepustenie, avšak neodporučil jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ celkom osemkrát riešený v trestnom konaní. V prvých troch prípadoch z rokov 1996 až 2003 (vždy za trestný čin krádeže) sa na neho hľadí, ako keby odsúdený nebol. Potom bol odsúdený v roku 2008 za trestný čin krádeže, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 8 mesiacov nepodmienične, ktorý však bol zrušený

v dôsledku uloženia súhrnného trestu 11 mesiacov nepodmienečne za ďalší trestný čin krádeže. Z výkonu tohto trestu bol podmienečne prepustený, pričom sa v skúšobnej dobe osvedčil. V roku 2010 mu bol uložený za trestný čin zanedbania povinnej výživy nepodmienečný trest odňatia slobody 9 mesiacov, ktorý celý vykonal 12.04.2011. Jeho 7. a 8. odsúdenia sú tie, ktoré aktuálne vykonáva. Je teda zrejmé, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody tretíkrát, v minulosti už bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienečne prepustený.

Zástupca ÚVTOS a ÚVV Ilava na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania písomného hodnotenia odsúdeného a jeho doplnenia nedošlo k zmenám.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol, aby súd návrh odsúdeného na podmienečné prepustenie zamietol. Podľa jeho názoru neboli splnené zákonom stanovené podmienky k vyhovneniu takejto žiadosti, pričom vychádzal zo záverov hodnotenia ústavu na výkon trestu a poukázal tiež na odpis z registra trestov, z ktorého je zrejmé, že odsúdený je vo vzťahu k páchaniu aj inej trestnej činnosti neustále naklonený a aj napriek opakovaným odsúdeniam i uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody nevedli k náprave odsúdeného, z čoho vyplýva, že nie je záruka, že v budúcnosti povedie riadny život a nedopustí sa opakovanej trestnej činnosti majetkového charakteru.

Odsúdený na verejnom zasadnutí navrhol jeho žiadosti na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť, pričom k hodnoteniu ústavu uviedol, že si je vedomý, že toto hodnotenie podpísal, bol riadne poučený a prečítal si ho. Napriek tomu nesúhlasí s niektorými časťami. 25.06.2018 mu síce bol uložený disciplinárny trest, bolo to ale na začiatku výkonu trestu odňatia slobody, resp. ešte vo výkone väzby a tou nepovolenou vecou bol ponorný varič. Tento skutok oľutoval a prisľúbil, že sa to nezopakuje, čo sa aj stalo. Je pravda, že rúško mal nesprávne nasadené, ale po upozornení si ho nasadil správne. Pokiaľ ide o dlžné pohľadávky, založil do spisu potvrdenie, z ktorého vyplýva dobrovoľné platenie pohľadávky z matkiných peňazí. Pokiaľ ešte ÚVTOS a ÚVV Ilava uviedol, že bol niekoľkokrát pracovne zaradený, toto považujem za nekonkrétny údaj, bol som zaradený dvakrát, o čom predkladá potvrdenie. V rámci konečného návrhu uviedol, že v prípade podmienečného prepustenia na slobodu bude viesť riadny život, zamestná sa vo firme Strechy a stavebniny Bánovce nad Bebravou a bude sa starať o matku a o syna.

Predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmienečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody) ale neboli u neho dôsledne splnené materiálne podmienky podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia (že vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy). Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. dôvodný, z ktorého dôvodu ho zamietol.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky, toto mal súd preukázané zo skráteného výpisu.

Čo sa týka splnenia prvej materiálnej podmienky, tak v danom prípade už o splnení tejto podmienky mal súd dôvodné pochybnosti. Dáva do pozornosti najmä hodnotenie ÚVTOS a ÚVV Ilava, v ktorom odsúdenému boli vytykané viaceré porušenia predpisov upravujúcich výkon trestu odňatia slobody. Už vo výkone väzby správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Boli zaznamenané dva negatívne poznatky. 19.05.2018 nebol ustrojený na predpísanej úrovni a 25.06.2018 bola menovanému v jeho osobnej skrinke na cele nájdená nepovolená vec. I keď odsúdený uviedol, že sa jednalo „len“ o ponorný varič, treba dodať, že odsúdenému muselo byť zrejme, že sa jedná o nedovolený predmet a preto táto jeho obrana neobstoí. Aj počas výkonu trestu odňatia slobody boli u odsúdeného zaznamenané nedostatky, keď sa snažil vyhýbať plateniu pohľadávok tým spôsobom, že si nechal posielat peniaze na iného odsúdeného, ktorý nemal pohľadávky, v komunikácii s personálom ústavu uviedol nepravdivú informáciu s úmyslom klamať a nedodržel predpísané nariadenie riadne nosiť rúško z dôvodu pandemických opatrení (nemal prekryté horné dýchacie cesty). Pokiaľ obrana odsúdeného vo vzťahu k vyhýbaniu sa plneniu pohľadávok spočívala v preukázaní ich dobrovoľnej úhrady, súd dáva do pozornosti, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že preukázaná dobrovoľná úhrada pohľadávok sa týka len posledného obdobia pred podaním návrhu na podmienené prepustenie (v roku 2020), čo správnosť záveru hodnotenia len dokazuje. Všetky tieto porušenia ústavného poriadku a predpisov upravujúcich výkon trestu odňatia slobody a iné zaváhania odsúdeného nasvedčujú tomu, že ani vo výkone trestu odňatia slobody odsúdený nepreukázal polepšenie, s dodržiavaním predpisov má sústavné problémy.

Vo vzťahu k splneniu druhej materiálnej podmienky súd prihliadol aj na záver hodnotenia ÚVTOS a ÚVV Ilava, ktorý neodporučil odsúdeného podmienené prepustiť. S týmto záverom sa súd stotožnil k čomu dopriňa, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné vychádzať i zo skutočností a záverov uvedených v hodnotení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V tomto smere súd podľa § 66 Tr. zák. prihliadol aj na negatívny charakter správania a konania odsúdeného na slobode, keď z obsahu spisu je zrejme, že odsúdený opakovane páchal rôznorodú trestnú činnosť (v prevažnej miere majetkového charakteru), pričom celkovo bol už viackrát súdne trestaný, dokonca aj nepodmienenými trestami, čo doposiaľ nevedlo k jeho náprave. Je teda odsúdený osobou so sklonom k páchaniu trestných činov, aj závažnej povahy a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil, keďže predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel, jeho správanie práve na slobode je negatívne a jeho resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto menej priaznivá. Existuje teda príliš vysoké riziko recidívy odsúdeného a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného nebol ešte stále (aj s poukazom na konštatované porušenia ústavného poriadku a predpisov upravujúcich výkon trestu odňatia slobody) dosiahnutý taký stupeň jeho nápravy, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov, za ktoré mu boli uložené teraz vykonávané tresty. S odkazom na uvedené súd zastáva názor, že nemožno u odsúdeného dôvodne predpokladať, že na slobode povedie riadny život, hoc sám túto skutočnosť prezentuje ako fakt.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.